

INHOUDELIJKE RAPPORTERING VLAAMSE OVERHEID 2021: GBO ELZ-GRIMBERGEN KWETSBARE GEZINNEN < 24 JAAR EN/OF ALLEENSTAANDE JONGVOLWASSENEN

Welzijnskoepel West-Brabant doet de inhoudelijke rapportering voor alle partners. Dit zijn de lokale besturen van Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise en Wemmel, CAW Halle-Vilvoorde en de mutualiteiten.

- 1. Een globale evaluatie van de doelstellingen en de gerealiseerde acties: wat waren de geformuleerde doelstellingen? Werden deze bereikt en indien onvoldoende of niet, wat waren daartoe de redenen? Wat is de meerwaarde van het project?**

Strategische doelstelling 1: verhogen van de toegankelijkheid.

Operationele doelstelling 1.1.: de samenwerking tussen de drie kernpartners (=CAW, lokale besturen en diensten voor maatschappelijk werk) versterken en kennis/expertise delen.

Om de samenwerking en kennis- en expertisedeling tussen de drie kernpartners te faciliteren en te stroomlijnen, is in eerste instantie een projectmedewerker aangeworven via de welzijnskoepel West-Brabant. Om deze samenwerking te concretiseren, is een overeenkomst gesloten tussen de kernpartners en de welzijnskoepel West-Brabant. Deze overeenkomst bevat bepalingen over het voorwerp, aanvang en de duur van de overeenkomst, de inhoudelijke opdracht, alsook over de besteding en de opvolging van de projectmiddelen.

Deze overeenkomst wordt jaarlijks telkenmale stilzwijgend verlengd in overeenstemming met de duurtijd van de toekenning van subsidies op basis van een besluit van de secretaris-generaal tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse gemeenschap voor de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteit “het realiseren van de functies en werkingsprincipes van een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal.” Het subsidiebesluit voor 2021 ontvingen we op 19 april 2021.

Deze medewerker werkte tot en met maart 2021 2/5de tijds voor het project. Vanaf april werkt zij halftijds voor het project.

De projectstructuur van het GBO bestaat uit: een GBO-stuurgroep, -forum, en -team. De projectcoördinator legt de agenda vast, stuurt de vergaderingen, maakt het verslag en volgt alle gemaakte afspraken op. Meer toelichting is gespecificeerd op het actieniveau.

Actie 1.1.1.: opzetten van een organisatiestructuur binnen het GBO, gestructureerd op drie niveaus.

Niveau 1: GBO-stuurgroep

Samenstelling:

- Eén afgevaardigd beleidsmedewerker per kernpartner, daartoe gemandateerd door het eigen bestuur.

Opdracht:

- Proces sturen.
- Beleidslijnen uitzetten.

Vergaderdata:

- Maandelijksse bijeenkomst, uitgezonderd tijdens de maand augustus.

Voortgangresultaten:

- Aanmeldproces opvolgen en verder fijnstellen.
- Signaalfunctie naar de Vlaamse overheid: verzending van een schrijven d.d. 01 juli 2021 over de huisvestingsproblematiek op de sociale- en private woningmarkt.
- Participatie van de doelgroep faciliteren door het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst met vzw de link vanaf juni na het voeren van een overheidsopdracht.
- Automatisatie plaatselijke rechten in kaart brengen. Identificatie van twee plaatselijke rechten die in aanmerking komen voor automatisatie. De betrokken besturen bekijken intern de verdere automatisatie, omdat dit tot hun autonome bevoegdheid behoort.

Niveau 2: GBO-team

Samenstelling:

- Eén à twee basiswerkers van elke kernpartner.

Opdracht:

- Eén gezamenlijk onthaalmodel ontwikkelen.
- Kennis en expertisedeling.
- Onthaaltrajecten van gezinnen en/of alleenstaande jongvolwassenen met een multiproblematiek uitvoeren.

Vergaderdata:

- Maandelijksse samenkomst, met uitzondering tijdens de maanden mei en juli.

Voortgangresultaten:

- Verhoogde samenwerking/uitwisseling van informatie en expertise.
- Verhoogde kennis van de verschillende onthaalmodellen en het achterliggend aanbod.
- Dertien verstrekte onthaaltrajecten na aanmelding door een netwerkpartner.
- Bespreking basisrechten volgens thema: gezondheid, rechtshulp, gezin en sociaal netwerk.
- Samenwerking met CLB verder stroomlijnen middels een overleg op 30 september 2021.
- Praktische organisatie van twee GBO-fora.

Niveau 3: GBO-forum

Samenstelling:

- Basised medewerkers van de drie kernpartners.

Opdracht:

- Breed participatief en open forum.
- Terugkoppeling en interactie tussen de leden van het GBO-team en de –stuurgroep naar de ruimere groep van medewerkers binnen de organisatie.
- Studiedagen/netwerkmomenten/intervisie/uitwisselen van good practices.
- Missie en visie binnen de schoot van de eerstelijnszone regio Grimbergen uitrollen naar het GBO-samenwerkingsverband en de werkingsprincipes van het GBO daarin een plaats geven.

Activiteiten:

- 14 januari 2021

Agenda:

- Inleidend moment.
- Video-voorstelling over de werking van het GBO-team met getuigenissen van de leden van het team aan de hand van een SWOT-analyse.
- Opleiding Hivset over opmaak van ecogrammen/sociogrammen/genogrammen.

- 20 mei 2021

Agenda:

- Inleidend moment.
- Toelichting werkmethode en koppeling aan bepaalde werkingsprincipes van het GBO, zijnde generalistisch werken en werken met basisrechten.
- Interactieve casusbespreking volgens werkmethode GBO-team in kleine groepjes. Het GBO-team gebruikt als werkmethode het OASE-model en het tekenen van een genogram aan de hand van het softwarepakket genopro.

Strategische doelstelling 2: onderbescherming van de doelgroep tegengaan.

Operationele doelstelling 2.1.: definiëren van de doelgroep.

Actie 2.1.1.: de GBO-stuurgroep en het GBO-team hebben de doelgroep verder afgebakend.

De stuurgroep heeft in overleg met het GBO-team op 09 februari 2021 beslist de doelgroep te verruimen naar alle kwetsbare gezinnen met kinderen tot een leeftijd van 24 jaar. Het GBO kiest hiervoor zodat er geen onderscheid meer mogelijk is. Een verdere afbakening van de doelgroep betreft de toevoeging 'alleenstaande jongvolwassenen'. Sommige jongvolwassenen maken immers niet altijd meer deel uit van een gezin en het is niet wenselijk dat deze jongeren uit de boot vallen.

Operationele doelstelling 2.2.: Proactief aan de slag gaan met de doelgroep.

Actie 2.2.1.: het GBO-netwerk maakt zijn dienstverlening bekend aan de netwerkpartners zodat de netwerkpartners kwetsbare gezinnen met kinderen jonger dan 24 jaar en/of alleenstaande jongvolwassenen kunnen aanmelden bij het GBO.

Bij de opstart van het GBO, werd volgens de gemaakte afspraken uitgebreid gecommuniceerd naar deze netwerkpartners. Er is binnen de GBO-stuurgroep afgesproken om permanent te communiceren naar de netwerkpartners. We willen het GBO-verhaal warm houden.

Volgende communicatieafspraken gelden:

- *Kind & Gezin*: georganiseerd per eerstelijnszone. Deze contacten verlopen via de mutualiteiten, het CAW of het OCMW.
- *Scholen*: de betrokken medewerkers van de lokale besturen hebben inhoudelijk toelichting gegeven over het GBO tijdens de bestaande overlegplatformen zoals het LOK of het Huis van het Kind of hebben een apart overleg georganiseerd.
- De *politiezones* binnen de eerstelijnszone Regio Grimbergen, zijnde: de politiekezone Asse – Merchtem – Opwijk – Wemmel, de politiekezone Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise en de politiekezone Grimbergen. De contacten naar deze zones verlopen via het OCMW, de mutualiteiten en het CAW.
- *CLB*: het GBO-team heeft op 30 september 2021 een digitaal overleg gehouden met CLB-medewerkers uit de regio.

Wij vinden het belangrijk om de netwerkpartners in hun rol als toeleider te faciliteren. Daarom hebben wij een GBO-video ontwikkeld om de werking visueel voor te stellen. De netwerkpartner kan de video als hulpinstrument gebruiken bij de duiding van het aanbod en de video samen met een gezin en/of een alleenstaande jongvolwassene bekijken. De video werd eind november volledig afgewerkt en aan alle netwerkpartners bezorgd.

In overleg met RISO en de DPO werden eveneens verfijningen aangebracht aan de aanmeldfiche en de privacyverklaring.

Naast schriftelijke aanmeldingen, hebben we onderzocht of digitale aanmeldingen via één bepaald kanaal ook mogelijk zijn. Om technische redenen is dat voorlopig nog niet mogelijk.

Op 07 september 2021 besliste de stuurgroep dat de Huizen van het Kind ook gezinnen en/of alleenstaande jongvolwassenen kunnen aanmelden.

Operationele doelstelling 2.3.: proactief aan de slag gaan met basisrechten.

Actie 2.3.1.: het GBO-netwerk lijst de meest impactvolle basisrechten voor de doelgroep op.

De bedoeling is om met een set essentiële basisrechten aan de slag te gaan en deze te screenen/proactief te communiceren naar kwetsbare gezinnen en/of alleenstaande jongvolwassenen. De GBO-stuurgroep bakende deze lijst af in zijn vergadering van 30 april 2020. Het GBO-team werd betrokken bij de afbakening.

Het gaat om volgende sociale rechten:

- sociaal tarief internet en telefoon,
- verhoogde tegemoetkoming,
- sociale huisvestingsmaatschappij,
- verminderd tarief kinderopvang,
- sociaal tarief elektriciteit, water en gas,
- huursubsidie (+ plaatselijk),
- school- en studietoelage (plaatselijk),
- uitpas + iedereen verdient vakantie + vrijuit.be.

De afbakening van de meest essentiële basisrechten voor kwetsbare gezinnen en/of alleenstaande jongvolwassenen is één van de eerst te bevragen zaken binnen de bestaande participatiegroep.

Strategische doelstelling 3: realiseren van een gezamenlijke visie, missie, doelstellingen en kader voor de werkingsprincipes van een samenwerkingsverband GBO.

Operationele doelstelling 3.1.: realiseren van een gezamenlijke visie, missie, doelstellingen en kader voor de werkingsprincipes binnen dit GBO-verband eerstelijnszone regio Grimbergen.

Actie 3.1.1.: het GBO-forum vertaalt de missie en visie van de eerstelijnszone regio Grimbergen naar de concrete realiteit van het GBO.

Het GBO-forum gaat in de toekomst nog meer de klemtoon leggen op het betrekken van de ruimere organisatie binnen het GBO-verhaal en het concreet vertalen van de GBO-werkingsprincipes in de missie en visie van de eerstelijnszone regio Grimbergen.

Het GBO opteert ervoor om dit project van onderuit te laten groeien en dus niet om teksten over de visie of de missie nu in deze fase uit te schrijven en deze van bovenaf op te leggen. Er is gekozen om de praktijkwerking te laten primeren.

Strategische doelstelling 4: opzetten van concrete proactieve en outreachende acties om de doelgroep te bereiken.

Operationele doelstelling 4.1.: samenwerking met de netwerkpartners concretiseren.

Actie 4.1.1.: het GBO-netwerk maakt zijn dienstverlening bekend aan de netwerkpartners zodat de netwerkpartners kwetsbare gezinnen met kinderen jonger dan 24 jaar en/of alleenstaande jongvolwassenen kunnen aanmelden bij het GBO.

Zie actie 2.2.1.

Operationele doelstelling 4.2.: proactief aan de slag gaan met basisrechten.

Actie 4.2.1.: het GBO-netwerk lijst de meest impactvolle basisrechten voor de doelgroep op.

Zie actie 2.3.1.

Operationele doelstelling 4.3.: het aanbod en achterliggend aanbod digitaal ontsluiten.

Actie 4.3.1.: het GBO implementeert microsoft teams.

De implementatie is uitgevoerd in april 2020.

Operationele doelstelling 4.4.: het samenwerkingsverband GBO uitbreiden naar het achterliggend aanbod van andere sectoren.

Actie 4.4.1.: de GBO-stuurgroep onderzoekt samenwerkingsverbanden met andere actoren, zoals de huurdersbond, DYZO, ...

Het GBO streeft permanent naar een goede samenwerking/communicatie met alle actoren die een waardevolle bijdrage kunnen leveren. Om die reden plande de GBO-stuurgroep in overleg met het GBO-team volgende digitale vergadering in met als agenda een wederzijdse voorstelling van het aanbod en een mogelijke samenwerking in de toekomst:

- 25 mei 2021: overleg Huis van het Kind regio Grimbergen

Operationele doelstelling 4.5.: definiëren van outreachend werken.

Actie 4.5.1.: De GBO-stuurgroep onderzoekt de principes van outreachend werken.

De projectcoördinator heeft op basis van de informatie die op het internet terug te vinden is en daar waar mogelijk via aanvullende telefonische contacten, een inventaris aangemaakt van andere GBO-netwerken en de manier waarop zij outreachend werken. Deze kennis wordt meegenomen in de verdere uitrol van het GBO-netwerk.

De interne expertise rond outreachend werken is meegenomen in deze huidige fase.

De nodige afspraken met de aanmelders werden gemaakt rond detectie en toeleiding. Na aanmelding neemt het OCMW contact op met het gezin en/of de alleenstaande jongvolwassene op de manier die zij verkiezen en vindt de hulpverlening plaats op een locatie waar zij zich goed voelen.

Strategische doelstelling 5: het realiseren van structurele participatie van de doelgroep.

Actie 5.1.: het GBO organiseert in samenwerking met vzw De Link een participatiemoment.

In overleg met vzw De Link, het team en de stuurgroep werd in het najaar beslist geen nieuwe participatiegroep op te richten, zoals initieel voorzien. Het is immers een complex vraagstuk, deze mensen vragen veel zorg, begeleiding en al bestaand vertrouwen. Om die reden zal het GBO aansluiten bij een bestaande participatiegroep. Inventarisatie over de verschillende gemeenten heen wijst uit dat er twee bestaande werkingen rond doelgroep participatie zijn. Na een grondige voorbereiding van de te hanteren methodiek en het onderwerp zal het GBO aansluiten bij deze bestaande werkingen met het oog op een bevraging in 2022.

Strategische doelstelling 6: het realiseren van structurele participatie van de basiswerkers.

Actie 6.1.: organisatie van een GBO-team en-forum

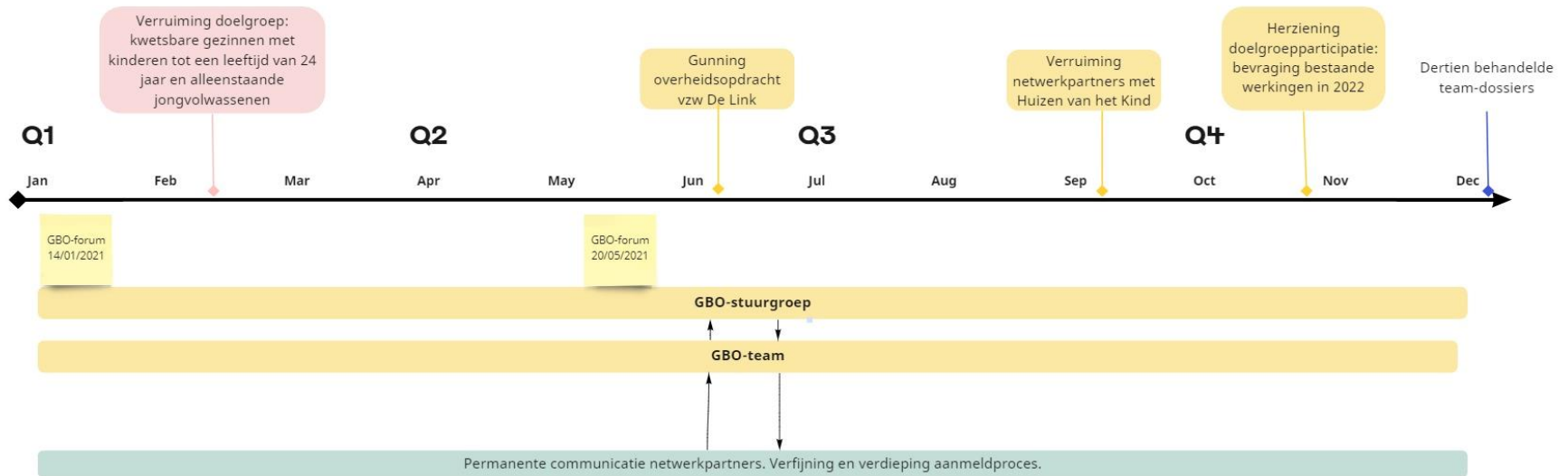
De basiswerkers worden betrokken via het GBO-team. Er is een goede wisselwerking tussen de GBO-stuurgroep en het –team. Het GBO-team heeft een duidelijk mandaat en kan eigen beslissingen nemen, zoals bijv. de ontwikkeling van een eigen intake-model.

Daarnaast wordt de participatie van de ruimere groep medewerkers verzekerd via het GBO-forum. Langs dat kanaal wordt de ruimere groep van medewerkers geïnformeerd en kan hun expertise ingebracht worden in het netwerk.

Medewerkers die geen deel uitmaken van het GBO-team kunnen op eigen vraag steeds aansluiten op een teamvergadering als zij nood aan casuondersteuning hebben.

In 2022 wordt een bredere uitrol naar alle medewerkers voorzien aan de hand van een eigen webpagina (extranet): in onderzoek.

Visueel jaaroverzicht 2021

miro

Algemeen: wat is de meerwaarde van het project?

- Er is tot op heden geen traditie van samenwerking tussen het CAW, de mutualiteit en het OCMW. Alle actoren werken naast elkaar. Dit werkt drempelverhogend voor de doelgroep doordat vragen meerdere keren gesteld dienen te worden.
- De OCMW's onderling kunnen ook veel van elkaar leren.
- Er is tot op heden binnen de kernpartners geen traditie om outreachend, proactief of aanklampend te werken.
- Binnen een gedeeld en sterk samenwerkingsverband brengen we deze GBO-principes ten uitvoer.
- Niet alleen zijn we erin geslaagd om een positieve samenwerking op te zetten tussen deze kernpartners en expertise/kennis te delen, maar wisten we ook de samenwerking te versterken met de netwerkpartners. Via hen kunnen we veel meer gezinnen en/of alleenstaande jongvolwassenen bereiken, die nu misschien onder de radar blijven.

2. Wat zijn cruciale hefboomen/succesfactoren geweest in het project om stappen vooruit te zetten of om het te doen slagen? Wat zijn knelpunten die u wenst te signaleren?

Cruciale hefboomen:

- Er is een positieve dynamiek en geloof in de meerwaarde van het project. De neuzen staan in dezelfde richting. Er is een grote wil/slagkracht om het project naar een volgend niveau te brengen.
- De aanwerving van een projectcoördinator die het geheel overziet/opvolgt en de afstemming/communicatie tussen en binnen de organisatiestructuur verzekert.

Knelpunten:

- Het voorzien van één gedeeld registratiesysteem dat zowel technisch als juridisch mogelijk is. Dit is in onderzoek.
- We botsen op de "digitale grenzen" van de samenleving. Kinderen krijgen opdrachten per computer, scholen vragen de ouders hun kind online in te schrijven of online te betalen, maar niet iedereen heeft een computer/internet of kan dit gebruiken. De digitale kloof is een belangrijk aandachtspunt die wij heden vaststellen. Corona versterkt dit effect.
- Diverse snelheden binnen de eerstelijnszones: sommige eerstelijnszones voorzien een GBO-aanbod, anderen niet. Sommigen ontwikkelen een digitale kaart, anderen niet. Deze verschillende snelheden/dienstverlening komt de doelgroep niet ten goede. Bepaalde zaken kunnen misschien centraal ondersteund worden, zoals het voorzien van een actuele en dynamische rechtenverkenner.
- Toekenning van essentiële basisrechten is niet altijd op een snelle manier mogelijk. Zo zijn er lange wachtlijsten op de sociale woningmarkt. Ook de tweedelijnszorghulpverlening kent lange wachtlijsten.

3. Wat zijn gerichte bevindingen en signalen rond onder meer expertisedeling binnen het samenwerkingsverband, outreachend en aanklampend werken en het omgaan met de doelgroep binnen het project dat u wil aangeven?

Expertisedeling:

- Het is belangrijk dat er goede tools en methodieken ontwikkeld worden.
- De slagkracht hangt in zeer grote mate af van de dynamiek/het geloof en de wil in het project. Staan de neuzen in dezelfde richting?

Outreachend en aanklampend werken:

- Basiswerkers

Om outreachend en aanklampend te kunnen werken, is het belangrijk dat de basiswerkers hiervoor voldoende tijd vrij krijgen. Werken volgens deze principes, is zeer arbeidsintensief. Het is wenselijk dat een onthaaltraject snel na de aanvraag kan opstarten, waarbinnen voldoende tijd vrijgemaakt kan worden voor begeleiding en nazorg.

- Toeiders

Op termijn zoekt het GBO-aansluiting met een nog breder netwerk van toeiders. De huidige toeiders signaleerden ons alvast onder meer volgende drempels: taalbarrières, weerstand... Mogelijk nieuwe toeiders zoals jeugdbewegingen signaleerden volgende drempels: hoe kan een aanmeldsysteem opgezet worden, rekening houdend met wettelijke verplichtingen, de verwachtingen en de leeftijd van de animatoren?

Omgaan met de doelgroep:

- Bevraging van een participatiegroep wordt voorbereid. Dit is een complex verhaal dat veel voorbereiding en ondersteuning vergt en daarom een lange doorlooptijd kent.